

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 13. december 2018

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven

(Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Beskæftigelsesministeren har stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti

Dansk Folkepartis, Venstres, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget konstaterer, at opholdskravet er med til at værne om retten til danske velfærdsydelser, så personer fra tredjelande ikke kan rejse til Danmark blot for at få ydelser. Opholdskravet sender et helt klart signal om, at forudsætningen for adgang til bl.a. arbejdsløshedsdagpenge er, at man har en fast tilknytning til det danske samfund, og at man har bidraget hertil gennem en årrække.

DF, V, LA og KF understreger, at det er helt rimeligt med et opholdskrav og krav om tilknytning til det danske samfund, fordi dagpenge ikke er en helt almindelig privat forsikringsordning. Der er tale om en forsikringsordning,

hvor staten og medlemmerne finansierer cirka lige store dele af dagpengesystemet (50/50). Det betyder så også, at hvis man ikke har ret til dagpenge, har man heller ikke ret til de andre fordele, der er knyttet til retten til dagpenge.

DF, V, LA og KF har i forbindelse med lovbehandlingen konstateret, at der er fremkommet eksempler, der viser, at udlandsophold på lidt mere end 1 år kan ramme for hårdt med et opholdskrav på 7 år ud af 8. DF, V, LA og KF har lyttet til denne kritik og støtter derfor de stillede ændringsforslag, der fuldt indfaset ændrer opholdskravet til 7 år ud af 12. Ændringsforslagene gør ordningen mere fleksibel, sådan at f.eks. danske statsborgere, der tager ophold i tredjelande i mere end 1 år, ikke rammes uhensigtsmæssigt af opholdskravet. DF, V, LA og KF konstaterer, at en sådan ændring flugter med LO's og FTF's høringssvar, hvoraf følgende bl.a. fremgår: »Som minimum opfordrer LO og FTF til, at de mest uhensigtsmæssige konsekvenser af forslaget undgås ved, at opholdskravet ændres fra 7 år ud af 8 til f.eks. 7 år ud af 12«. Ændringsforslagene indfases parallelt med det oprindelige lovforslag over 3 år (5 år ud af 12 i 2019, 6 år ud af 12 i 2020 og 7 år ud af 12 i 2021 og frem).

Med ændringsforslagene, hvor man skal have været i Danmark i 7 år ud af 12 for at få ret til dagpenge, kommer der en ny balance i lovforslaget, der i endnu højere grad sikrer, at danske statsborgere fortsat kan få dagpenge, selv om de har arbejdet i udlandet i mindre end 5 år. Ændringsforslagene undtager dog stadig personer, der kommer fra tredjelande, retten til dagpenge. Med ændringsforslagene vil over 80 pct. af de berørte være tredjelandsborgere og under 20 pct. være danske statsborgere. Med et optjeningskrav på 7 år ud af 8 var det knap 40 pct., der var danske statsborgere.

DF, V, LA og KF støtter også de stillede ændringsforslag for unge under 18 år, så børn, der har en tilknytning til Danmark og er ude at rejse med deres forældre, ikke bliver be-

rørt af opholdskravet. Når man samtidig ændrer opholdskravet til 7 ud af 12 år, betyder det, at unge, der er ude at rejse med deres forældre, kan være i et tredjeland, indtil de fylder 23 år, og stadig vil kunne optjene ret til dagpenge, når de kommer hjem til Danmark.

Samlet set er lovforslaget med de stillede ændringsforslag endnu et bidrag til at værne om danske velfærdsydelser på en balanceret og retfærdig måde.

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget opfordrer beskæftigelsesministeren til at trække lovforslaget tilbage og i stedet drøfte en bedre løsning med arbejdsmarkedets parter, idet det nuværende lovforslag hverken er gennemtænkt eller gennemarbejdet. Siden 1. behandling af lovforslaget er det kommet frem, at lovforslaget vil være problematisk for a-kasserne at administrere, at det rammer syge og personer på barsel, at danskere, der arbejder i Storbritannien i dag, og som efter et kommende brexit vender hjem, kan blive ramt, og senest at danskere, der i årevis har betalt til deres a-kasse med en forventning om at kunne trække på retten til dagpenge, hvis de skulle blive arbejdsløse, nu står til blot ved et kortere midlertidigt arbejdsophold i udlandet at miste deres opsparede ret til dagpenge.

Socialdemokratiet vil, hvis regeringen ikke vil trække lovforslaget tilbage, arbejde for hurtigst muligt at få ændret reglerne og få dem erstattet med et nyt opholdskrav for dagpenge, som udformes så det

- 1) kan administreres af a-kasserne,
- 2) rammer så få danskere som muligt,
- 3) i videst muligt omfang ikke rammer syge og personer på barsel,
- 4) i videst muligt omfang ikke rammer danskere, som efter brexit vender hjem til Danmark, og
- 5) i videst muligt omfang sikrer, at danskere, der i årevis har betalt til a-kassen, ikke mister deres ret til dagpenge på grund af kortere midlertidigt arbejdsophold i udlandet.

Det nye opholdskrav for dagpenge skal drøftes med arbejdsmarkedets parter. På den baggrund stemmer Socialdemokratiet imod lovforslaget.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget stemmer imod lovforslaget, uanset om de af ministeren stillede ændringsforslag bliver vedtaget. Retten til dagpenge forudsætter allerede, at man bidrager til det danske samfund gennem skatteindbetaling og medlemsbidrag til a-kassen. Ministerens ændringsforslag medfører, at færre bliver ramt, men det ændrer ikke på, at det vil skabe utryghed for tusindvis af danske og udenlandske statsborgere, der mister deres dagpengeret, eller som vil få endnu sværere ved at opnå den. Det er et angreb på dagpengesystemet og på lønmodtagernes tryghed som sådan. Det skal især ses i lyset af de fattigdomsydelser, som bydes mennesker, der mister deres dagpengeret, ydelser, som regeringen nu vil sænke yderligere, jf. forslaget om den nye og endnu lavere udgave af integrationsydelsen. Herudover er lovforslaget diskriminerende, da det vil føre til, at

lønmodtagere, danske såvel som udenlandske, der lever op til de samme forpligtelser med hensyn til at betale medlemsbidrag, skat og stå til rådighed for arbejdsmarkedet, ikke har de samme rettigheder til dagpenge. Endelig er der tale om et angreb på det enkelte a-kassemedlems retssikkerhed. Kravet om, at medlemmet skal dokumentere sit ophold helt op til 12 år, og for børns vedkommende 26 år, vil uundgåeligt føre til, at nogle ikke kan opnå dagpengeret, selv om de egentlig lever op til kravene, fordi oplysningerne ikke kan fremskaffes. I øvrigt vil det også påføre a-kasserne helt urimelige vilkår og en helt igennem overflødig arbejdsbyrde. Det er i øvrigt tankevækkende, at regeringen meget gerne vil importere arbejdskraft fra tredjelande, men samtidig vil nægte dem samme tryghed som flertallet af deres danske kolleger. Alt i alt bekræfter det indtrykket af en regering, der bruger påstanden om at ville forhindre udlændinges misbrug af dagpengesystemet til at skabe en voksende gruppe af fattige mennesker med den hensigt at sætte løn og arbejdsvilkår på arbejdsmarkedet under et endnu større pres, end tilfældet allerede er. At regeringen vil indføre et skrappt opholdskrav, samtidig med at EU tvinger os til at gøre det endnu lettere for EU-/EØS-borgere at opnå ret til danske dagpenge, viser blot, hvor grotesk forslaget er.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af beskæftigelsesministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) I det under *nr. 3* foreslåede § 53 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »mindst 7 år inden for de seneste 8 år, jf. dog stk. 2-4« til: »mindst 7 år inden for de seneste 12 år, jf. dog stk. 2-5«. [Referenceperioden for opholdskravet ændres fra 8 år til 12 år.]

2) I den under *nr. 3* foreslåede § 53 a indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Ved opgørelsen af opholdskravet i stk. 1 sidestilles ophold i udlandet, før medlemmet fyldte 18 år, med ophold her i riget, når medlemmet har opholdt sig her i riget i sammenlagt mindst 7 år, før medlemmet fyldte 18 år.«

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

[Undtagelse vedrørende ophold i udlandet for børn under 18 år]

3) I det under *nr. 3* foreslåede § 53 a, stk. 5, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«.

[Konsekvensændring]

4) I det under *nr. 6* foreslåede § 90 b, stk. 4, 1. pkt. ændres »§ 53 a, stk. 1« til: »§ 53 a, stk. 1 og 4«, og »inden for de seneste 8 år« ændres til: »inden for de seneste 12 år og for perioden fra et medlem blev født, til medlemmet fyldte 18 år«.

[Udvidelse af arbejdsløshedskassernes adgang til oplysninger i CPR til brug for undtagelsen vedrørende ophold i udlandet for børn under 18 år]

Til § 2

5) Indledningen affattes således:

»I lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 809 af 20. juni 2018, som ændret ved § 3 i lov nr. 701 af 8. juni 2018, og som ændres ved § 1 i det af Folketinget den 6. december 2018 vedtagne forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsgivers ret til at blive gjort bekendt med helbredsmæssige og lægelige oplysninger om lønmodtageren i sager om sygedagpenge og jobafklaringsforløb), foretages følgende ændring:«
[Konsekvensændring som følge af L 69, forslag til lov om ændring lov om sygedagpenge og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsgivers ret til at blive gjort bekendt med helbredsmæssige og lægelige oplysninger om lønmodtageren i sager om sygedagpenge og jobafklaringsforløb) som vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 6. december 2018]

6) Nr. 1 affattes således:

»1. Efter § 68 a indsættes:

»§ 68 b. Til brug for kommunens afgørelse om en persons ret til sygedagpenge, herunder sats, kan kommunen anmode den arbejdsløshedskasse, som personen er medlem af, om at opgøre, om personen ville have haft ret til arbejdsløshedsdagpenge og med hvilken sats, hvis personen ikke havde været uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvordan kommunens anmodning skal ske, og hvordan oplysningerne videregives fra arbejdsløshedskassen til kommunen m.v.««

[Konsekvensændring som følge af forslag til lov om ændring lov om sygedagpenge og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsgivers ret til at blive gjort bekendt med helbredsmæssige og lægelige oplysninger om lønmodtageren i sager om sygedagpenge og jobafklaringsforløb) som vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 6. december 2018]

Til § 5

7) I stk. 2 ændres »mindst 5 år inden for de seneste 8 år« til: »mindst 5 år inden for de seneste 12 år«.

[Den gradvise indfasning af opholdskravet konsekvensændres]

8) I stk. 3 ændres »mindst 6 år inden for de seneste 8 år« til: »mindst 6 år inden for de seneste 12 år«.

[Den gradvise indfasning af opholdskravet konsekvensændres]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det følger af det foreslåede § 53 a, stk. 1, at retten til dagpenge skal være betinget af, at medlemmet har haft lov-

ligt ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 8 år, det såkaldte opholdskrav.

Forslaget betyder, at en person, der har haft ophold i udlandet i mere end 1 år inden for de seneste 8 år, og som ikke kan sidestille udlandsopholdet med ophold her i riget, ikke vil have ret dagpenge. Det vurderes at være mere fleksibelt, at et eller flere kortere ophold i udlandet ikke får betydning for retten til dagpenge.

Det foreslås derfor, at medlemmet i stedet skal have haft lovligt ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 12 år. Det medfører, at opholdskravet på 7 år skal være opfyldt inden for en referenceperiode på 12 år i stedet for en referenceperiode på 8 år. Det vil være mere fleksibelt, da kortere ophold i udlandet ikke vil få betydning for retten til dagpenge, samtidig med at det sikres, at retten til dagpenge er betinget af, at man har en fast tilknytning til det danske samfund og har bidraget hertil gennem en længere årrække.

Der foreslås endvidere en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 2, hvor der indsættes et nyt stk. 4 i den foreslåede § 53 a.

Til nr. 2

Det følger af det foreslåede § 53 a, stk. 1, at retten til dagpenge skal være betinget af, at medlemmet lovligt har haft ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 8 år, det såkaldte opholdskrav.

I det foreslåede § 53 a, stk. 2, fremgår en række undtagelser, hvor udlandsophold kan sidestilles med ophold her i riget i forbindelse med opgørelsen af opholdskravet. Det følger desuden af det foreslåede stk. 3, at ægtefæller, samlevere, registrerede partnere og til børn under 18 år af personer, der er omfattet af en af undtagelserne i stk. 2, også kan sidestille udlandsopholdet med ophold her i riget.

Det er således en betingelse for, at et barn under 18 år skal kunne sidestille et ophold i udlandet med ophold her i riget, at en af barnets forældre er omfattet af en af undtagelserne. Det forekommer ikke rimeligt, at børns ret til dagpenge efter det fyldte 18. år skal være afhængig af forældrenes beslutning om at opholde sig i udlandet i en periode, hvor barnet er umyndigt. Det foreslås på den baggrund, at ophold i udlandet, før medlemmet fyldte 18 år, sidestilles med ophold her i riget ved opgørelsen af opholdskravet, når medlemmet har opholdt sig her i riget i sammenlagt mindst 7 år, før medlemmet fyldte 18 år.

Ændringsforslaget medfører, at et medlem, der har opholdt sig i Danmark i sammenlagt mindst 7 år før det fyldte 18. år, kan sidestille eventuelle udlandsophold i samme periode med ophold her i riget, uanset årsagen til, at barnet opholdt sig i udlandet. Ophold i et andet EU-/EØS-land eller Schweiz vil ligesom ophold på Grønland og Færøerne kunne sidestilles med ophold i riget i forbindelse med opgørelsen af de 7 år.

Et barn, der rejser med sine forældre til f.eks. Australien i 5 år, kan dermed medregne udlandsopholdet til opfyldelsen af opholdskravet, selv om forældrene ikke opfylder en af undtagelserne.

Ændringsforslaget betyder desuden, at a-kassen skal opgøre, om et medlem opfylder betingelsen om ophold her i riget i mindst 7 år før det fyldte 18. år, hvis et medlem melder sig ledigt før det fyldte 26. år. Opholdet i riget, et EØS-land eller Schweiz skal som udgangspunkt dokumenteres på samme måde som opholdskravet i det foreslåede § 53 a, stk. 1.

Ved opgørelsen af, om et medlem har haft ophold her i riget i mindst 7 år, lægges dermed som udgangspunkt oplysninger om bopælsregistrering i Det Centrale Personregister til grund. Arbejdsløshedskasserne kan efter forudgående samtykke fra medlemmet indhente bopælsoplysningerne direkte i CPR, eller medlemmet kan selv fremlægge dokumentation i form af en udskrift fra CPR.

Ophold i et andet EU-/EØS-land eller i Schweiz samt på Færøerne skal dokumenteres på anden vis, da oplysninger om bopæl herom som udgangspunkt ikke foreligger i CPR. I disse tilfælde kan medlemmet selv fremlægge dokumentation for opholdet.

Til nr. 3

Det er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 2, hvor der indsættes et nyt stk. 4 i den foreslåede § 53 a.

Til nr. 4

Det følger af det foreslåede § 90 b, stk. 4, at arbejdsløshedskasserne, i det omfang det er nødvendigt til brug for opgørelsen af opholdskravet i § 53 a, stk. 1, efter forudgående samtykke fra et medlem, der søger om ydelser, har adgang til oplysninger i CPR om tidligere adresser, herunder beskyttede adresser, inden for de seneste 8 år. Arbejdsløshedskasserne har ligeledes adgang til oplysningerne i 1. pkt. om en person, der ønsker at blive medlem af arbejdsløshedskassen, når personen har givet forudgående samtykke til det.

Det foreslås, at arbejdsløshedskasserne desuden til brug for opgørelsen af § 53 a, stk. 4, vil få adgang til oplysninger i CPR om tidligere adresser, herunder beskyttede adresser, i perioden fra et medlem blev født, til medlemmet fyldte 18 år.

Ændringen sker som følge af ændringsforslag nr. 2, hvori det foreslås, at ophold i udlandet før medlemmet fyldte 18 år vil kunne sidestilles med ophold her i riget ved opgørelsen af opholdskravet, når medlemmet har opholdt sig her i riget i sammenlagt mindst 7 år, før medlemmet fyldte 18 år. Ved opgørelsen af, om et medlem har haft ophold her i riget i mindst 7 år, før medlemmet fyldte 18 år, lægges som udgangspunkt oplysninger om bopælsregistrering i CPR til grund. Arbejdsløshedskasserne har derfor brug for yderligere adgang til historiske oplysninger i CPR i perioden fra medlemmet blev født, til medlemmet fyldte 18 år. Det medfører, at det i nogle tilfælde vil være nødvendigt at indhente oplysninger fra CPR i op til de seneste 26 år. Det er en betingelse, at medlemmet har givet forudgående samtykke, og at indhentelsen af oplysningerne er nødvendig til brug for opgørelsen af opholdskravet.

Det foreslås desuden, at arbejdsløshedskassernes adgang til oplysninger i Det Centrale Personregister om tidligere

adresser, herunder beskyttede adresser, ændres fra inden for de seneste 8 år til inden for de seneste 12 år.

Ændringen sker som følge af ændringsforslag nr. 1, hvor det foreslås, at opholdskravet på 7 år skal være opfyldt inden for en referenceperiode på 12 år i stedet for en referenceperiode på 8 år.

Ændringsforslaget betyder, at arbejdsløshedskasserne ligeledes vil få adgang til oplysningerne i CPR om en person, der ønsker at blive medlem af arbejdsløshedskassen, når personen har givet forudgående samtykke til det.

Til nr. 5

Ændringsforslaget skyldes Folketingets vedtagelse af lovforslag nr. L 69, forslag til lov om ændring lov om sygedagpenge og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsgivers ret til at blive gjort bekendt med helbredsmæssige og lægelige oplysninger om lønmodtageren i sager om sygedagpenge og jobafklaringsforløb) ved 3. behandling den 6. december 2018.

Til nr. 6

Ændringsforslaget skyldes Folketingets vedtagelse af forslag nr. L 69, til lov om ændring lov om sygedagpenge og lov om aktiv socialpolitik (Arbejdsgivers ret til at blive gjort bekendt med helbredsmæssige og lægelige oplysninger om lønmodtageren i sager om sygedagpenge og jobafklaringsforløb) ved 3. behandling den 6. december 2018.

Ved den nævnte lovs § 1, nr. 1, indsættes § 68 a i lov om sygedagpenge.

Til nr. 7 og 8

Det følger af den foreslåede affattelse af § 5, stk. 2 og 3, at opholdskravet for medlemmer, der indplaceres i en dagpengeperiode i perioden fra den 1. januar 2019 til og med den 31. december 2019, er sammenlagt mindst 5 år inden for de seneste 8 år, og for medlemmer, der indplaceres i en dagpengeperiode i perioden fra den 1. januar 2020 til og med den 31. december 2020, er opholdskravet sammenlagt mindst 6 år inden for de seneste 8 år.

Det foreslås, at § 5, stk. 2 og 3, affattes således, at opholdskravet for medlemmer, der indplaceres i en dagpengeperiode i perioden fra den 1. januar 2019 til og med den 31. december 2019, er sammenlagt mindst 5 år inden for de seneste 12 år, og for medlemmer, der indplaceres i en dagpengeperiode i perioden fra den 1. januar 2020 til og med den 31. december 2020, er opholdskravet sammenlagt mindst 6 år inden for de seneste 12 år. Forslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 1, hvor det foreslås, at opholdskravet på 7 år skal være opfyldt inden for en referenceperiode på 12 år, i stedet for en referenceperiode på 8 år.

Økonomiske konsekvenser af ændringsforslag 2, 3, 5 og 6.

Det skønnes med en betydelig usikkerhed, at forslaget berører et helt marginalt antal personer og dermed ikke medfører væsentlige økonomiske konsekvenser. De økonomiske konsekvenser vurderes derfor at ligge inden for rammerne af den økonomi, der allerede fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Økonomiske konsekvenser af ændringsforslag 1, 4, 7 og 8

Der indføres et opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, så medlemmer af en arbejdsløshedskasse (med enkelte undtagelser) skal have opholdt sig lovligt her i riget eller i et andet EU-/EØS-land i sammenlagt 7 år ud af de seneste 12 år for at kunne få ret til arbejdsløshedsdagpenge. Hvis kravet ikke er opfyldt, kan den ledige have ret til integrationsydelse, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Opholdskravet gælder ikke i forhold til retten til efterløn.

Lovforslaget medfører mindre udgifter til dagpenge og aktivering af dagpengemodtagere, herunder løntilskud. Lovforslaget skønnes fuldt indfaset at medføre en reduktion af antallet af dagpengemodtagere på ca. 1.125 helårspersoner. Den mindre udgift modsvares delvis af merudgifter til integrationsydelse og aktivering af integrationsydelsesmodtagere. Lovforslaget skønnes fuldt indfaset at medføre en stigning i antallet af integrationsydelsesmodtagere på ca. 560 helårspersoner som følge af tilgangen af dagpengemodtagere.

Indførelsen af opholdskravet vil endvidere have betydning for modtagere af sygedagpenge og barseldagpenge i de tilfælde, hvor retten til sygedagpenge og barseldagpenge forudsætter, at personen opfylder betingelserne for ret til arbejdsløshedsdagpenge. De berørte personer kan i stedet have ret til integrationsydelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Lovforslaget medfører på den baggrund mindre udgifter til sygedagpenge, ressourceforløbsydelse under jobafklaring og barseldagpenge. Fuldt indfaset svarer det til, at antallet af sygedagpengemodtagere reduceres med ca. 110 helårspersoner, modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaring med ca. 45 helårspersoner, mens antallet af helårspersoner på barseldagpenge reduceres med ca. 125. De mindre udgifter modsvares delvis af merudgifter til integrationsydelse svarende til 210 helårspersoner, som følge af at størstedelen i stedet forventes at have ret til integrationsydelse. Der er ikke indarbejdet afledte konsekvenser af aktivering.

Et opholdskrav for retten til dagpenge fjerner retten til dagpenge for de berørte personer. Det kan indebære afledte konsekvenser for tilbøjeligheden til at forsikre sig mod ledighed. Beregningsteknisk skønnes lovforslaget fuldt indfaset at medføre, at ca. 13.600 personer vil melde sig ud af ar-

bejdsløshedskasserne, hvilket medfører mindre indtægter for staten fra medlemsbidrag fra kasserne.

Lovforslaget indebærer endvidere statslige omkostninger til etablering af en it-løsning, der giver arbejdsløshedskasserne mulighed for efter samtykke at hente historik på bopælsforhold fra CPR-register via Det Fælles Datagrundlag. Dette forventes at medføre merudgifter på 0,1 mio. kr. årligt i årene 2019-2023 på Beskæftigelsesministeriets ressort.

Et opholdskrav for retten til dagpenge vil øge gevinsten ved at overgå fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse. Forslaget skønnes fuldt indfaset at medføre en stigning i beskæftigelsen på ca. 350 helårspersoner.

Det skønnes, at det samlede lovforslag inklusive beskæftigelseseffekten vil medføre mindre udgifter for det offentlige (før skat og tilbageløb, inklusive it-udgifter i STAR) på 51,9 mio. kr. i 2019, 91,4 mio. kr. i 2020, 133,0 mio. kr. i 2021, 144,5 mio. kr. i 2022 og 145,0 mio. kr. fuldt indfaset i 2023, jf. tabel 1 nedenfor. Heraf vil staten samlet set have mindreudgifter på 12,9 mio. kr. i 2019, 22,2 mio. kr. i 2020, 32,2 mio. kr. i 2021, 35,0 mio. kr. i 2022 og 35,1 mio. kr. fuldt indfaset i 2023, og kommunerne vil samlet set have mindreudgifter på 39,0 mio. kr. i 2019, 69,2 mio. kr. i 2020, 100,8 mio. kr. i 2021, 109,5 mio. kr. i 2022 og 110,0 mio. kr. fuldt indfaset i 2023. (Alle beløb er angivet i 2019-pl.)

De økonomiske konsekvenser efter skat og tilbageløb inklusive de forventede adfærdsmæssige konsekvenser skønnes at udgøre en mindreudgift på 143,6 mio. kr. fuldt indfaset i 2023.

Lovforslagets elementer træder i kraft den 1. januar 2019. Økonomien er beregnet under forudsætning af, at indfasningen sker gradvis i årene 2019-2021. Således udgør opholdskravet 5 ud af 12 år i 2019, 6 ud af 12 år i 2020 og 7 ud af 12 år i 2021 og frem. Personer, der allerede har påbegyndt et dagpengeforløb før ikrafttrædelsestidspunktet, omfattes først, når personen genindplaceres i dagpengesystemet. Opholdskravet finder således kun anvendelse på medlemmer, der indplaceres i en dagpengeperiode den 1. januar 2019 eller senere.

I nedenstående tabel fremgår de økonomiske konsekvenser fordelt på stat og kommuner.

Tabel 1. Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge (7 ud af 12 år) m.v.

Mio. kr. (2019-pl)	2019	2020	2021	2022	Fuldt indfaset
Stat	-12,9	-22,2	-32,2	-35,0	-35,1
Arbejdsløshedsdagpenge	-27,4	-47,2	-69,0	-75,2	-75,6
Løntilskud (forsikrede)	-0,8	-1,4	-2,0	-2,2	-2,2
Aktivering (forsikrede og ikkeforsikrede)	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Integrationsydelse (dp)	4,9	8,1	11,9	13,0	13,1
Løntilskud (integrationsydelse)	0,2	0,4	0,6	0,6	0,6
Integration, driftsudgifter	0,8	1,3	1,9	2,0	2,0
Boligstøtte	0,5	0,5	1,0	1,1	1,1
Medlemsbidrag	20,5	35,4	51,8	56,4	56,7
Sygedagpenge	-2,8	-4,9	-7,1	-7,7	-7,7
Ressourceforløbsydelse under jobafklaring	-0,5	-0,9	-1,3	-1,4	-1,4
Barseldagpenge	-9,7	-16,7	-24,4	-26,6	-26,7

Integrationsydelse (sdp og bdp)	1,8	3,0	4,5	4,8	4,8
It-udgifter	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommune	-39,0	-69,2	-100,8	-109,5	-110,0
Heraf beskæftigelsestilskud	-52,4	-90,7	-132,5	-144,2	-145,0
Heraf budgetgaranti	12,8	21,0	30,6	33,6	33,9
Heraf DUT (øvrige indkomstoverførsler)	0,5	0,5	1,0	1,1	1,1
I alt (før skat og tilbageløb)	-51,9	-91,4	-133,0	-144,5	-145,0
I alt (efter skat og tilbageløb)	-49,4	-90,0	-131,3	-142,8	-143,6

Anmærkning: Som følge af initiativet om forenkling af den økonomiske styring af beskæftigelsesindsatsen, jf. Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om Erhvervs- og Iværksætterinitiativer af november 2017, afskaffes driftsloftet og refusionen af driftsudgifter ved aktivering af modtagere af dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet. Det forudsættes, at refusionen, for så vidt angår integrationsydelsermodtagere, som ikke er omfattet af integrationsprogrammet, afskaffes pr. 1. januar 2019 og for dagpengemodtagere pr. 1. juli 2019.

Der er foretaget afrundinger.

Et opholdskrav på 7 år ud af 12 frem for det tidligere foreslåede opholdskrav på 7 ud af 8 år indebærer en opdatering af lovforslagets økonomiske virkninger. De økonomiske konsekvenser efter skat og tilbageløb inklusive de forventede adfærdsmæssige konsekvenser af den ændrede referenceperiode skønnes at udgøre en merudgift på 14,9 mio. kr. i 2019, 35,6 mio. kr. i 2020, 52,8 mio. kr. i 2021, 57,1 mio. kr. i 2022 og 57,5 mio. kr. i 2023.

Merudgifterne i 2019 håndteres ved modgående mindreforbrug på reserven til merudgifter ved nye bevillingsforslag (§ 35.11.01.). Udgifterne fra 2020 og frem finansieres i forbindelse med finansloven for 2020

I nedestående tabel fremgår de økonomiske konsekvenser (angivet i mio. kr.) af at ændre referenceperioden for opholdskravet.

	2019	2020	2021	2022	2023
Økonomiske konsekvenser af ændret referenceperiode (efter skat og tilbageløb)	-14,9	-35,6	-52,8	-57,1	-57,5

De økonomiske konsekvenser for kommunerne af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget medfører i øvrigt ikke økonomiske konsekvenser for regionerne.

Lovforslaget om indførelsen af et opholdskrav medfører implementeringskonsekvenser for staten, idet forslaget indebærer statslige omkostninger til etablering af en IT-løsning, der giver arbejdsløsheds-kasserne mulighed for efter samtykke at hente historik på bopælsforhold fra CPR-registret via Det fælles Data Grundlag, hvilket forventes at medføre merudgifter på 0,1 mio. kr. årligt i årene 2019-2023 på Beskæftigelsesministeriets ressortområde.

I øvrigt vurderes forslaget ikke at have implementeringskonsekvenser for det offentlige, da administrationen af opholdskravet varetages af arbejdsløsheds-kasserne.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 3. oktober 2018 og var til 1. behandling den 23. oktober 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 4. juli 2018 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – bilag 418 (folketingsåret 2017-18). Den 3. oktober 2018 sendte beskæftigelsesministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget. Den 5. oktober 2018 sendte beskæftigelsesministeren et redigeret brev med høringssvarene og høringsnotat til udvalget.

Den 9. november 2018 sendte beskæftigelsesministeren et yderligere høringssvar og et tillæg til høringsnotatet til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 28 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 15 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til mundtlig besvarelse, som denne har besvaret i et åbent samråd med udvalget den 28. november 2018.

Beskæftigelsesministeren vil efterfølgende sende udvalget sit talepapir, der danner grundlag for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 73 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bent Bøgsted (DF) fmd. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Claus Kvist Hansen (DF) Karina Adsbøl (DF)

Marlene Harpsøe (DF) Jeppe Jakobsen (DF) Hans Andersen (V) Peter Juel-Jensen (V) Louise Schack Elholm (V)

Carl Holst (V) Anni Matthiesen (V) Martin Geertsen (V) Joachim B. Olsen (LA) Laura Lindahl (LA) Erik Lund (KF)

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) nfm. Mattias Tesfaye (S) Leif Lahn Jensen (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Jan Johansen (S) Henning Hyllested (EL) Christian Juhl (EL)

Finn Sørensen (EL) Julius Graakjær Grantzau (ALT) Torsten Gejl (ALT) Rasmus Helveg Petersen (RV) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		